

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 - Titlul prezentului act normativ - „LEGEA EDUCAȚIEI NAȚIONALE”

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

a) prezentarea domeniului cu indicarea problemelor de rezolvat prin intermediul proiectului de act normativ:

Prezentul proiect de act normativ reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de educație.

Repere decizionale majore pentru fundamentarea unei noi legi a educației din România sunt clar identificate – atât în documentele programatice elaborate de Guvernul României – Programul de guvernare 2009 – 2012 - cât și în cele elaborate de instituțiile europene, respectiv în documentele agreate în comun de Guvernul României și instituțiile europene.

Documentele de politici publice care fundamentează proiectul de lege sunt:

- *Programul de Guvernare 2009 – 2012*,
- *Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii”*,
- *Strategiile de dezvoltare a României promovate prin Planul Național de Dezvoltare 2007-2013*,
- *Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013*,
- *Programul Național de Reforme 2007 – 2010*

În baza analizelor efectuate, strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii” propune următoarele obiective specifice care trebuie atinse până în 2015:

1. Situaterea performanțelor elevilor români la testele internaționale (PISA, PIRLS, TIMSS) în topul primelor 10 țări ale lumii;
2. Plasarea a cel puțin 3 universități românești în topul primelor 500 de universități din lume;
3. Creșterea de 5 ori a producției științifice și triplarea indicelui global de inovare, ceea ce ne-ar permite să atingem media actuală a UE la acești indicatori;
4. Reducerea ratei de părăsire prematură a sistemului de educație sub 5% (acum este de 23,6%);
5. Eliminarea diferențelor esențiale dintre învățământul rural și cel urban, dintre oportunitățile de învățare oferite grupurilor dezavantajate (grupuri minoritare, copii cu nevoi speciale etc.) și cele oferite majorității;

6. Transformarea educației permanente într-o practică socială curentă la nivelul fiecărei instituții, publice sau private. Creșterea până la 20% a ratei de participare a adulților la educația permanentă;
7. Transformarea corpului didactic într-o elită profesională a națiunii;
8. Centrarea școlii pe nevoile beneficiarului (elevi/studenți, angajatori, comunitate);
9. Alocarea a cel puțin 7% din PIB pentru educație și cercetare și condiționarea cuantumului resurselor alocate unităților din sistem de rezultatele efectiv obținute. (actualul proiect de lege prevede alocarea *pentru finanțarea din fonduri publice a învățământului public și finanțarea de bază a educației timpurii și a învățământului obligatoriu organizat prin învățământul particular* a minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv, iar pentru activitatea de cercetare științifică, se asigură minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv.)

Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza și Elaborarea Politicilor din Domeniile Educației și Cercetării - "România cunoașterii, România cercetării" precizează:

„Menținerea actualului sistem de învățământ din România periclitează competitivitatea și prosperitatea țării, identificându-se patru mari probleme: ineficiența, irelevanța, inechitatea și slaba calitate.

1. Sistemul de învățământ este ineficient. Cu excepția performanțelor la lectură ale copiilor din clasa a IV-a (PIRLS – 2001), toate celelalte rezultate obținute de elevii din România la principalele evaluări internaționale – PISA, TIMSS și PIRLS – se află mult sub media internațională. Mult mai îngrijorător este însă faptul că performanțele înregistrate de elevii noștri sunt semnificativ mai slabe decât cele ale elevilor din țările vecine, recent intrate în UE, care au aproximativ aceleași condiții social-economice ca România. Aceste performanțe ne arată că trebuie să punem capăt iluziei că avem un sistem performant, invocând reușitele la olimpiadele internaționale. Rezultatele olimpicilor noștri sunt prea puțin relevante pentru sistem: ele reflectă excelența lor personală și a câtorva profesori care îi pregătesc, nicidecum starea sistemului.

2. Sistemul de învățământ este nerelevant în raport cu economia și societatea viitorului. Toate analizele actuale arată că viitorul va fi dominat de economiile și societățile bazate pe cunoaștere. În acest context, prin Agenda Lisabona, UE a stabilit 5 indicatori care arată măsura în care o țară și Uniunea, în ansamblul ei, sunt capabile să facă față provocărilor economiei cunoașterii. Din analiza acestor date rezultă o concluzie clară: actualul sistem de educație nu este capabil să asigure României o poziție competitivă în economia cunoașterii.

3. Sistemul de învățământ actual este inechitabil. Un sistem de învățământ este echitabil dacă asigură elevilor aceleași oportunități de învățare și de rezultate, indiferent de mediul socio-economic sau cultural din care provin. Din păcate, în România, în ciuda intervențiilor de până acum, se mențin inechități flagrante. Apartenența la mediul rural se asociază cu dezavantaje majore: actualmente numai 24,54% dintre elevii din mediul rural ajung să urmeze liceul. Proporția elevilor din mediul rural care obțin rezultate slabe la limba română, matematică și științe este de 2-6 ori mai mare decât a celor din mediul urban; proporția celor care obțin rezultate foarte bune la aceleași discipline este de 2-3 ori mai mică! Grupurile vulnerabile continuă să fie, în mare măsură, dezavantajate educațional. Aproximativ 80% dintre tinerii neșcolarizați sunt romi, dintre care 38% sunt analfabeți funcțional. Proporția de copii romi înscriși în învățământul primar este de 64%, față de 98,9% - media națională. Nu există date statistice referitoare la copiii cu nevoi speciale, la grupurile din penitenciare sau alte grupuri vulnerabile, dar evaluările ONG-urilor implicate au scos în evidență inechități majore și cronice.

4. Infrastructura și resursele din sistemul de învățământ sunt de slabă calitate. Majoritatea școlilor din România au o arhitectură care corespunde unei concepții despre școală de la finele secolului al XIX-lea, nu de la începutul secolului al XXI-lea. Peste 82% din totalul clădirilor școlare sunt construite înainte de 1970, uneori chiar cu mult mai mult timp în urmă, ceea ce face ca starea și dotarea lor să nu mai corespundă standardelor actuale de pregătire. Din mii de școli lipsesc facilitățile de bază (apă curentă, WC etc.), iar dotarea materială este precară.

Resursa umană îmbătrânește îngrijorător (media de vârstă a personalului didactic este de 40 de ani la femei și de 44 de ani la bărbați), iar calitatea prestației este, în general, slabă. 74,3% dintre elevii de clasa a VIII-a susțin că profesorii obișnuiesc să le dicteze la majoritatea materiilor. Programa școlară este deosebit de încărcată și mai ales, este lipsită de o viziune clară. Ce vrem să știe copiii noștri când termină școala? Aceasta ar fi întrebarea la care să răspundă orice programă școlară pentru a avea și a aplica o viziune cât mai cuprinzătoare. Evaluarea elevilor, îndeosebi prin teste naționale și bacalaureat, e de slabă calitate.

Managementul unităților școlare a fost politizat excesiv, împiedicându-se astfel acumularea de know-how și formarea managerilor profesioniști. Inerția sistemului este uriașă.

Din analizele statistice rezultă că, dacă se mențin actualele tendințe demografice, în 2013 vom avea cu 20% mai puțini elevi decât în 2005, iar în 2025 – cu 40% mai puțini. Scăderea este dramatică, iar consecințele asupra resurselor umane necesare dezvoltării țării – ușor de dedus.

În învățământul superior și în cercetare, câteva insule de excelență sunt scufundate într-o mare de mediocritate. Niciuna dintre universitățile noastre nu se află în topul celor 500 de universități din lume conform clasamentului Shanghai și chiar cele mai performante dintre ele ar trebui să-și sporească producția științifică de 7-8 ori ca să aspire la un astfel de statut. Dacă raportăm numărul de articole științifice la populație, atunci performanța științifică a României este de 11 ori mai mică decât media țărilor OECD, de 5 ori mai mică decât a Ungariei și de 2 ori mai mică decât a Bulgariei.

Actuala structură de învățământ prezintă deficiențe majore:

- desconsideră educația timpurie; - fragmentează învățământul obligatoriu de 10 ani printr-un examen național inutil, după 8 ani, când, de fapt, acest examen trebuia să fie plasat la finele învățământului obligatoriu și să fie un examen de certificare, nu de selecție;
- nu e compatibilizată cu procesul Bologna, care s-a implementat în învățământul superior în 2005, și cu cadrul european al calificărilor (EQF), care stă la baza mobilității muncii în Uniunea Europeană.

Mai dramatic decât orice alt efect, actuala structură a determinat, în foarte mare măsură, situația României pe ultimul loc în Europa în privința participării la o formă de educație a tinerilor de 15-24 de ani. Doar 41,9% dintre acești tineri participă la vreo formă de învățământ (față de 64,5% - Lituania, 63,4% - Polonia, 62,7% - Slovenia), ceea ce are consecințe catastrofale asupra nivelului de pregătire a forței de muncă.

În mod predominant, forța noastră de muncă este calificată pentru ocupații rutiniere cu nivel scăzut de calificare, în decalaj față de solicitările unei economii bazate pe cunoaștere; prea mulți români se vor confrunta cu riscul de a ocupa cele mai prost remunerate și cele mai nesolicitate ocupații. Pentru a ieși din această stare, cu efecte dramatice pentru copiii noștri în viitorul apropiat, este nevoie de promovarea unei noi structuri a ciclurilor de studii din învățământul preuniversitar.

Statul a subevaluat și marginalizat sistematic cea mai importantă perioadă a educației: *educația timpurie*, adică totalitatea activităților educative pe perioada 0-6/7 ani. O calitate bună a educației timpurii favorizează valorificarea optimă a oportunităților de învățare create mai târziu.

Deprinderile și cunoștințele dobândite devreme favorizează dezvoltarea altor cunoștințe și deprinderi. Dimpotrivă, deficiențele neremediate la această vârstă produc, mai târziu, deficiențe și mai mari, oportunități de învățare ratate sau mai slab valorificate. Investiția în educația timpurie este cea mai rentabilă investiție din educație, cu beneficiile individuale și sociale cele mai mari și cu costurile de oportunitate cele mai reduse. Actualmente statul consideră că nu are nicio îndatorire privind educația copiilor până la 3 ani. Puținele creșe care au mai rămas sunt concepute doar ca instituții care trebuie să asigure hrană și îngrijire, nu și educație. Intervenția timpurie pentru prevenirea sau corectarea unor deficiențe este aproape inexistentă. Grupurile dezavantajate nu fac obiectul niciunui program național.

Curriculumul actual este perceput de toți actorii implicați (elevi, profesori, părinți) ca fiind supraîncărcat și cu relevanță scăzută pentru viața de adult și pentru piața muncii. Oferta de informații prevalează față de dezvoltarea de competențe pentru rezolvarea de probleme. Nu este clar nici pentru părinți, nici pentru profesori ce vrem să știe copiii atunci când vor ieși din școală sau dintr-un ciclu de învățare. Un curriculum neclar a condus la manuale neadaptate, predare fără orizont formativ și evaluare extrem de deficitară. Elevii prețuiesc tot mai puțin o școală izolată de modul în care se produce și se livrează astăzi cunoașterea. Avem un curriculum cu fața spre trecut, nu spre viitor.

Sistemul de învățământ preuniversitar continuă să fie supracentralizat, aproape ca în vremea socialismului multilateral dezvoltat. Unitățile de învățământ nu au nicio competență în construcția propriului buget și nicio flexibilitate în execuția lui. Alocarea bugetului din așa numitele „cote defalcate din TVA” se face total netransparent de către Ministerul Finanțelor Publice, pentru acoperirea costurilor, nu pentru atingerea unor ținte educaționale clare. Curriculumul la dispoziția școlii este cvasi-inexistent, iar flexibilitatea curriculumului disciplinelor – nulă. Școlile nu-și pot angaja propriul personal și nu-l pot concedia, chiar dacă este neperformant. Școlile nu au niciun contract de performanță cu comunitățile care le finanțează și în fața cărora ar trebui să dea socoteală.

Unitățile școlare își limitează misiunea la a-i învăța pe copii comunității și nu se implică deloc în educația adulților, ca și cum nu am trăi într-o perioadă istorică în care învățarea permanentă face diferența. Activitatea școlii se limitează la orele de curs, iar copiii, între ultima oră de curs și venirea acasă a părinților, sunt lăsați la chereul străzii. Școala nu stimulează participarea activă la viața comunității și responsabilitatea socială, pe care le pot dezvolta implicarea în programe comunitare, în activități de asistență socială, în grupuri de suport, de protecție a mediului etc.

Universitățile oferă o foarte slabă pregătire inițială pentru cariera didactică, iar pregătirea continuă este superficială. Corpul profesoral s-a exprimat în spațiul public aproape exclusiv prin revendicări sindicale, nu prin inovații didactice sau inițiative de profesionalizare.

Rata de participare la educație pe tot parcursul vieții ne situează pe ultima poziție din Europa, cu o participare de doar 1,6% față de 10,8% media UE, ceea ce înseamnă că, în România, învățarea permanentă este mai degrabă o figură de stil sau opțiunea unei minorități conștiente de avantajul competitiv pe care ți-l dă o astfel de opțiune decât un aranjament instituțional, susținut de stat. Lipsește o cultură a învățării și a educației continue și nu avem o viziune integrată și coerentă despre toate formele de educație și formare profesională de care poate dispune un individ pe parcursul vieții. Nu avem mecanisme instituționale care să certifice și să valideze învățarea realizată în contexte informale și non-formale, deși construcția acestor mecanisme a intrat ferm pe agenda europeană. Nu există stimulente concrete pentru individ sau pentru angajatori care să motiveze participarea la învățare pe tot parcursul vieții, deși statul câștigă cu atât mai mult cu cât are o forță de muncă mai educată.

În momentul actual, mediul universitar românesc se caracterizează printr-o excesivă uniformizare și dispersie a resurselor.

Uniformizarea misiunii: toate universitățile din țară, publice sau private, consideră că sunt instituții de învățământ superior și cercetare. Simpla lectură a misiunii lor, aprobată de Senatele universităților respective și cuprinsă în Carta fiecărei universități, oferă dovada unei uniformizări totale; nici o universitate nu a avut curajul să se concentreze prioritar pe programe de masterat, doctorat sau post-doctorale și să devină astfel universitate de cercetare intensivă. Nicio universitate nu a acceptat să-și lege misiunea de nevoile de forță de muncă și agenda comunității locale, deși foarte multe nu au decât o relevanță strict locală.

Uniformizarea finanțării: finanțarea actuală se face uniform, indiferent de calitatea educației oferite sau a cercetării produse. O facultate de medicină, de pildă, cu un procent de reușită a absolvenților la examenul de rezidențiat de 70%, primește aceeași sumă per student echivalent, ca și o altă facultate de medicină cu un procent de 3% reușită la rezidențiat. O facultate de drept, care asigură 30-50% din cei admiși la Institutul Național de Magistratură, primește aceeași finanțare per student echivalent ca și oricare altă facultate de drept care nu are niciun absolvent admis în INM. Criteriile de calitate introduse de Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior se referă în proporție de 90%, doar la input-uri, iar impactul lor asupra finanțării unui învățământ de calitate și competitiv este nesemnificativ.

Uniformizarea politicilor de resurse umane: procedurile de angajare și promovare a cadrelor didactice sunt reglementate strict și uniforme de Statutul personalului didactic, care intervine brutal în politicile de resurse umane din interiorul universităților. În plus, pentru posturile de conferențiar, profesor, profesor-conducător de doctorat, criteriile sunt unice (pe domenii) la nivel național și acordate în baza evaluării Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare.

Un alt aspect negativ îl reprezintă uniformizarea standardelor de calitate; la aceste tipuri de uniformizare am putea adăuga uniformizarea organizării interne a universităților, a strategiilor de predare și învățare și a grupurilor-țintă vizate etc.

Aceste uniformizări conduc la obținerea performanțelor foarte slabe ale sistemului de învățământ superior actual. Avem prea multe universități pentru prea puțini studenți, prea mulți profesori pentru un nivel slab al cercetării, prea mare dispersie a banilor publici indiferent de calitatea educației și nici un control al relației dintre cantitatea de bani publici investiți și calitatea rezultatelor obținute.

Politicile de resurse umane promovate la nivel de sistem și la nivel de instituții de învățământ superior sunt nesatisfăcătoare și vetuste. Conducerile universităților sunt primele responsabile de deteriorarea masivă a resurselor umane din universități, în condițiile în care, după 1989, universitățile au avut posibilitatea să-și selecteze resurse umane de cea mai bună calitate, fără niciun fel de intervenție din partea vreunui factor politic sau a ministerului. Cu excepția unor insule izolate de excelență, datorate mai degrabă meritelor personale decât politicilor instituționale, calitatea personalului de predare și cercetare din universități este la un nivel foarte scăzut. Nepotismul, clonarea imposturii pe criterii de „gașcă”, corupția sunt fenomene comune în universitățile românești.

Sistemul colegial de conducere din universitățile românești s-a dovedit adesea falimentar, încurajând impostura și uniformitatea. Conform multor analize, inclusiv europene, acest sistem e primul responsabil de performanțele slabe obținute de universități în activitățile de bază: cercetare, inovare, educație. Reglementarea prin actuala lege a învățământului a structurii interne a universităților este contra-productivă și uniformizantă.

Există o tendință clară pe plan internațional de înlocuire a sistemului colegial cu sistemul managerial, similar celui corporatist. Cele mai performante universități din lume operează după sistemul managerial, în care top-managementul și middle-managementul (decanii) sunt rezultatul unor procese de recrutare sau selecție, nu al unor alegeri colegiale.

Pe de altă parte, banii publici, atâta câți sunt, se acordă anual, în principal per student echivalent, în baza unui contract între universitățile publice și ministerul de profil. Nu se face finanțarea în funcție de calitate outputului (calitatea absolvenților, calitatea cercetării), iar sistemul de finanțare stimulează mediocritatea (trebuie să ai cât mai mulți studenți, cu orice preț, chiar al deteriorării calității, dacă vrei să ai mai mulți bani). La competiție cu universitățile private, universitățile publice au ajuns să solicite taxe incredibile de mici de la studenții non-bugetați, ceea ce înseamnă fie că aceste taxe pot într-adevăr acoperi costurile de studii, fie că banii obținuți pentru studenții bugetați sunt folosiți pentru subvenționarea mascată a studenților cu taxă. Finanțarea din bani publici se face anual, ceea ce îngreunează realizarea unor investiții strategice. În afară de taxele studenților, fondurile private atrase de către universități sunt nesemnificative.

În momentul de față, România nu are un cadru și un registru național al calificărilor pentru învățământul superior. Aceasta face ca universitățile să ofere multe specializări care nu se finalizează într-o calificare relevantă pentru piața muncii. Uniunea Europeană a elaborat un Cadru European al Calificărilor (EQF), care definește calificările în termeni de rezultate ale învățării, pe baza căruia se pot elabora structurile naționale de calificări. Constituirea unui cadru național pornind de la cel european devine o necesitate, dacă dorim să compatibilizăm pregătirea resursei umane din România cu ceea ce se întâmplă în interiorul Uniunii.

Există o foarte slabă cultură antreprenorială în universitățile românești. De cele mai multe ori, aceasta ia forma unei oferte tot mai variate de programe de studii, la un nivel de taxare tot mai scăzut, cu consecințe nefaste atât asupra calității educației, cât și asupra poziționării absolvenților pe piața forței de muncă. Organizarea internă a universităților pe discipline și departamente, nu pe proiecte relevante, este un obstacol major în promovarea antreprenoriatului și a intraprenoriatului. Antreprenoriatul înțeles ca transfer tehnologic, ca dezvoltare și inovare este aproape inexistent, iar mentalitatea dominantă din universități este non sau anti-antreprenorială.

În momentul de față, nici la nivel de sistem, nici la nivel de instituții de învățământ superior nu avem niciun set de indicatori de referință, conștințit printr-un document oficial, care să măsoare eficiența și calitatea proceselor din învățământul superior în mod comparativ cu cele din alte instituții din țară și străinătate. În consecință, nu avem o măsurare a stării actuale și nu putem face transparentă diferența de performanță dintre instituții.

Singurele fapte îmbucurătoare din cercetarea românească actuală se referă la creșterea substanțială a fondurilor alocate activităților de Cercetare Dezvoltare Inovare, lansarea Planului Național CDI II și a Programului de Cercetare de Excelență. Din păcate, performanțele cercetării noastre sunt extrem de slabe, evaluarea granturilor se face adesea de către evaluatori fără performanțe științifice, iar administrarea cercetării e făcută, în mare parte, de persoane interesate în promovarea unor interese de grup, în dauna valorii științifice. Se practică tot felul de „echivalări”, astfel încât până la urmă publicații românești fără valoare ajung să fie asimilate unor publicații ISI. Fondurile private atrase în cercetare sunt nesemnificative, ca și capacitatea universităților de a răspunde prin cercetări relevante la solicitările industriei sau ale instituțiilor publice.”

b) prezentarea actelor normative în vigoare:

Legea învățământului nr. 84/1995 republicată, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic; Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare; OUG 75/2005 privind asigurarea calității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006 cu modificările și completările ulterioare; HG nr. 567/2005 privind organizarea și desfășurarea studiilor

universitare de doctorat, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 287/2004 privind consorțiile universitare; HG nr. 1011/2001 privind organizarea și funcționarea învățământului la distanță și a învățământului cu frecvență redusă în instituțiile de învățământ superior.

2. Schimbări preconizate

2.1. Fundamentarea demersului legislativ. Coerența

Prezența propunere legislativă reprezintă ultimul pas dintr-un parcurs coerent. În cadrul acestuia:

- (1) s-a făcut diagnoza sistemului de educație și cercetare și s-au propus soluțiile cheie, prezentate în Raportul „România Educației, România cercetării” (12 iulie 2007);
- (2) s-a creat consensul politic prin Pactul Național pentru Educație, semnat de către toate partidele politice parlamentare și de către 22 de organizații ale societății civile (5 martie 2008);
- (3) s-au operaționalizat soluțiile, cuprinse în primele două documente, prin strategia „Educație și cercetare pentru societatea cunoașterii”, asumată printr-un Acord de către toate sindicatele reprezentative din educație și alți factori interesați (24 octombrie 2008).

Acum, soluțiile legislative vin să creeze condițiile necesare pentru realizarea modernizării și restructurării coerente a sistemului de educație din România. Criza nu e o scuză pentru abandonarea proiectelor. Lipsa banilor nu poate justifica nici lipsa ideilor, nici amânarea deciziilor legislative. Educația și cercetarea sunt parte a soluției ieșirii din criză, nu parte a problemelor care au generat criza și, ca atare, acțiunile hotărâte în aceste domenii trebuie întreprinse neîntârziat.

În afara documentelor de expertiză și politice menționate deja, pentru elaborarea soluțiilor legislative propuse au fost consultate și analizate comparativ legislațiile altor state. S-a acordat o atenție deosebită tendințelor legislative recente în domeniul educației și cercetării (e.g. Franța, Finlanda, Austria, Norvegia), precum și legislației țărilor care au făcut din educație și cercetare pârgăia principală a progresului lor economic (e.g. Coreea de Sud, Taiwan). Propunerile legislative prezintă soluția necesară, dar nu și suficientă pentru modernizarea sistemului de educație și cercetare. Ele trebuie urmate de măsuri pentru formarea resurselor umane capabile să implementeze noua legislație, de acțiuni administrative și alocări financiare corespunzătoare.

2.2. Opțiunile majore

Educația timpurie

În proiectul de lege, educația timpurie acoperă perioada între 0 și 6 ani, cu cele două segmente ale sale: educația antepreșcolară (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani). Legea creează astfel premisele unei abordări unitare a educației la vârstele mici, punând în evidență importanța crucială a acestei perioade în întreaga dezvoltare ulterioară a copilului. Se trece pentru prima oară, la nivelul unui document legislativ de o asemenea importanță, de la o abordare tip „îngrijire” la una tip „educație” pentru copiii de până la 3 ani.

Pentru coerența demersului educativ, proiectul de lege prevede că unitățile de educație antepreșcolară se organizează în conformitate cu standarde de calitate aprobate prin hotărâre a guvernului, inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ceea ce presupune

armonizarea punctelor de vedere ale reprezentanților educației și ai serviciilor de sănătate și îngrijire. Metodologia de acreditare a furnizorilor de educație timpurie antepreșcolară se realizează, de asemenea, în colaborare, de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Sănătății.

În același timp, este prevăzută posibilitatea finanțării din resurse publice a furnizorilor acreditați de servicii de educație timpurie, indiferent dacă aceștia sunt publicați sau privați. Este încă o expresie a aplicării coerente a principiului „finanțarea urmează copilul”, ceea ce va stimula, pe de o parte, competiția între diferiții furnizori de educație antepreșcolară și va permite, pe de altă parte, accesul tuturor copiilor la servicii de educație și îngrijire de calitate.

Învățământul preșcolar va avea, în continuare, trei grupe (mică, mijlocie, mare), iar proiectul prevede generalizarea treptată a acestuia.

Introducerea clasei pregătitoare

Conform noului proiect, învățământul primar are o durată de 5 ani, fiind format din clasa pregătitoare și clasele I-IV. Această schimbare este în avantajul copilului. Rațiunea acestei măsuri e simplă: socializarea mai timpurie într-un mediu organizat este benefică pentru dezvoltarea personalității copilului.

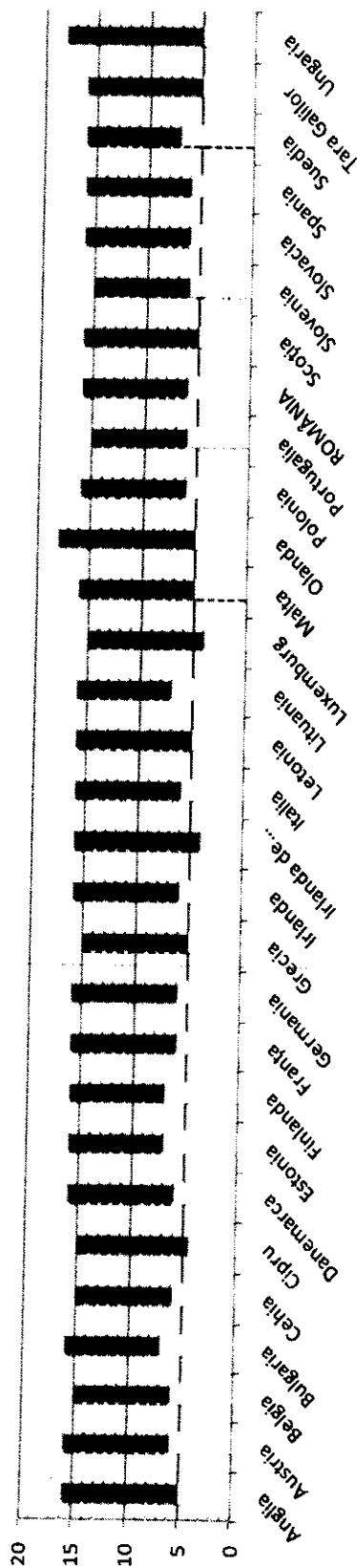
În primul rând, introducerea clasei pregătitoare are rolul de a asigura copiilor un an în care se face trecerea treptată, într-un context organizat unitar, de la educația preșcolară (pentru cei care au urmat-o) sau de la viața exclusiv în familie (pentru cei care nu au urmat învățământul preșcolar) la viața școlară. Pe de o parte, anul petrecut în clasa pregătitoare va consolida pregătirea celor care au participat la învățământul preșcolar, iar, pe de altă parte, va permite celor care nu au fost niciodată înscriși la grădiniță să socializeze, să se adapteze vieții în colectiv și să capete deprinderile necesare pentru școală. Imensul avantaj este că această clasă pregătitoare este parte a învățământului obligatoriu, astfel că toți copiii vor avea șanse egale de pregătire pentru exigențele vieții de școlar.

În al doilea rând, includerea clasei pregătitoare în învățământul primar va avea un impact pozitiv asupra copiilor proveniți din grupuri dezavantajate din punct de vedere socio-economic. În prezent, în multe cazuri, aceștia nu participă la învățământul preșcolar, fiind apoi în situație de dezavantaj educațional, după înscrierea în învățământul primar. Proiectele referitoare la grădinițele estivale, derulate de ministerul educației și de alte organizații guvernamentale sau nonguvernamentale, au arătat că efectele benefice ale participării la aceste programe, asupra integrării sociale și școlare a copiilor, precum și asupra creșterii șanselor de reușită școlară sunt remarcabile.

Dacă se pot vedea rezultate importante în urma unor intervenții cu o durată de doar câteva săptămâni, este evident că participarea obligatorie la un întreg an pregătitor va spori șansele de integrare și succes școlar, cu efecte de durată pe parcursul învățământului obligatoriu.

Uniunea Europeană investește în educația timpurie. O serie de țări precum Belgia, Spania, Franța, Irlanda, Italia și Portugalia au prevăzut debutul învățământului obligatoriu pentru vârsta de 6 ani. În Anglia, Scoția și Olanda pragul de vârstă la care copiii trebuie să înceapă învățământul obligatoriu este de 5 ani, în timp ce în Luxemburg sau în Irlanda de Nord este de 4 ani.

Vârsta elevilor

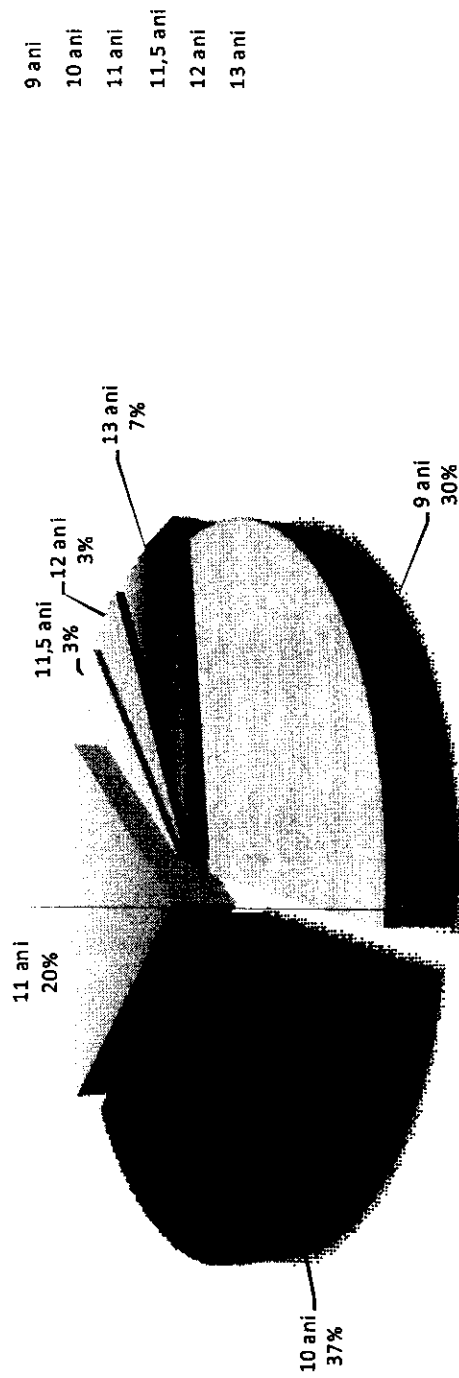
Învățământul gimnazial

Din punct de vedere al structurii, noutatea cea mai importantă referitoare la gimnaziu este că durata acestuia este de 5 ani, cuprinzând clasele V - IX. Măsura propusă asigură un parcurs educațional continuu, unitar și coerent, care se desfășoară, de regulă, în aceeași unitate de învățământ și care permite încheierea învățământului obligatoriu odată cu încheierea gimnaziului.

Avantajele sunt legate, în primul rând, de posibilitatea de a proiecta conținutul educației într-un mod coerent, în vederea atingerii finalităților învățământului obligatoriu la sfârșitul ciclului gimnazial, în urma aplicării unui curriculum unitar. Se va elimina, în acest fel, una din anomaliile greu de justificat ale actualei structuri, din cauza căreia elevul era obligat ca, după clasa a VIII-a, în timpul învățământului obligatoriu, să intre pe un parcurs diferențiat (liceal, cu mai multe filiere și profiluri, sau profesional), ceea ce însemna că, la sfârșitul învățământului obligatoriu, elevii nu puteau atinge aceleași standarde, întrucât nu beneficiaseră de o pregătire comună. Este firesc ca învățământul general obligatoriu să dea șanse egale elevilor printr-o pregătire unitară.

Se va rezolva și o altă problemă dificil de soluționat în contextul legislației în vigoare: obligația absolventului de a face o opțiune privind tipul de școală pe care trebuie să îl urmeze după clasa a VIII-a, la vârsta de 14-15 ani, când nu are încă maturitatea necesară de a o face. În contextul propus de noua lege, elevul va absolvi învățământul gimnazial la 16 ani, vârstă la care va putea lua decizii conștiente și informate în privința propriului viitor. Acest viitor poate să însemne continuarea studiilor, sau integrarea pe piața muncii, pe care o poate face, din punct de vedere legal, la vârsta de 16 ani.

Durata învățământului obligatoriu în statele UE

Învățământ obligatoriu până la 16 ani

Atât în România cât și în Uniunea Europeană, 16 ani reprezintă vârsta de la care o persoană poate intra pe piața muncii în mod legal. Obiectivul nostru este ca toți copiii să poată urma liceul. Educația e un drept pentru copii și o responsabilitate pentru societate.

Statul român își asumă responsabilitatea de a impune un număr de 10 clase obligatorii pentru fiecare elev până la împlinirea vârstei de 16 ani. Până la aceasta vârstă, copilul are timpul necesar să acumuleze cunoștințele și abilitățile minime necesare pentru a face față provocărilor de pe piața muncii și pentru a participa activ la viața de familie și la activitățile comunității.

Creșterea exigențelor pe piața muncii implică cel puțin știința de a relaționa cu cei din jur, cunoștințe minime de utilizare a calculatorului și cunoașterea cel puțin a unei limbi străine. Copiii noștri trebuie să învețe cum să învețe, trebuie să știe să se adapteze la schimbările societății, să aibă capacitatea de a selecta esențialul din vastul flux de informații la care sunt supuși, să deosebească ce este bine de ce este rău, iar școala trebuie să asigure aceste competențe, în mod obligatoriu, până la vârsta de 16 ani a elevului.

Admiterea în liceu și examenul de bacalaureat

Toți absolvenții formelor de învățământ gimnazial vor putea urma învățământul liceal sau profesional în condiții de gratuitate. Liceele au autonomie în stabilirea criteriilor de departajare a elevilor la admitere, acolo unde numărul de înscriși depășește numărul de locuri, în baza unei metodologii cadru elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Admiterea la liceu se va realiza după următoarea procedură:

1. În cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul locurilor oferite de liceu, admiterea se va realiza pe baza portofoliului educațional al elevului;

2. În cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de liceu, admiterea se face luând în calcul, în proporție de 70% portofoliul educațional al elevului și în proporție de 30% nota obținută la disciplina de admitere stabilită de liceu.

Metodologia cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a X-a va fi elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și va fi dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a. Unitățile de învățământ liceal care solicită organizarea probei suplimentare de admitere, au obligația de a anunța public disciplinele la care se susține proba, programele și procedurile de organizare ale acesteia până, cel mai târziu, la începutul clasei a VIII-a. Scopul unui asemenea sistem de admitere este limitarea factorilor aleatorii, laolaltă cu creșterea obiectivității în orientarea post-liceală a noilor liceeni.

Rezultatul de la bacalaureat e în măsură să-l îndrume pe elev spre o formă de învățământ superior. Sistemul inaugurat în anul școlar 2009-2010 se va menține pentru viitor, dar în timp se va mai simplifica. Bacalaureatul va testa capacitatea de comunicare în limba română și limbi străine, utilizarea computerului și competențele dobândite în anumite domenii precum matematica, fizica, istoria sau geografia. Examenele de competențe se vor susține în propriile școli, cu profesorii de la clasă.

Portofoliul Educațional

Părinții pun presiune pe copii pentru a lua note mari, fără să țină seama care este profilul acestuia sau al clasei. Nota simplă, nu reflectă fidel și în totalitate cunoștințele pe care elevul le-a dobândit sau competențele pe care le are într-un domeniu sau altul. Portofoliul educațional reprezintă o evaluare mult mai cuprinzătoare a cunoștințelor și capacității elevului. Acesta va cuprinde totalitatea diplomelor, certificatelor sau a altor înscriseuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite în contexte de învățare formale, non-formale și informale. Acest portofoliu va fi ca o carte de vizită pentru copil. Din el se va putea afla parcursul educațional, înclinațiile copilului sau performanțele lui deosebite. Astfel, părinții vor avea o imagine de ansamblu despre nivelul copilului, nivelul clasei și gradul de exigență a profesorului. Portofoliul educațional va fi elementul central al evaluării învățării și va reprezenta cartea de identitate educațională, utilizarea lui începând cu clasa pregătitoare.

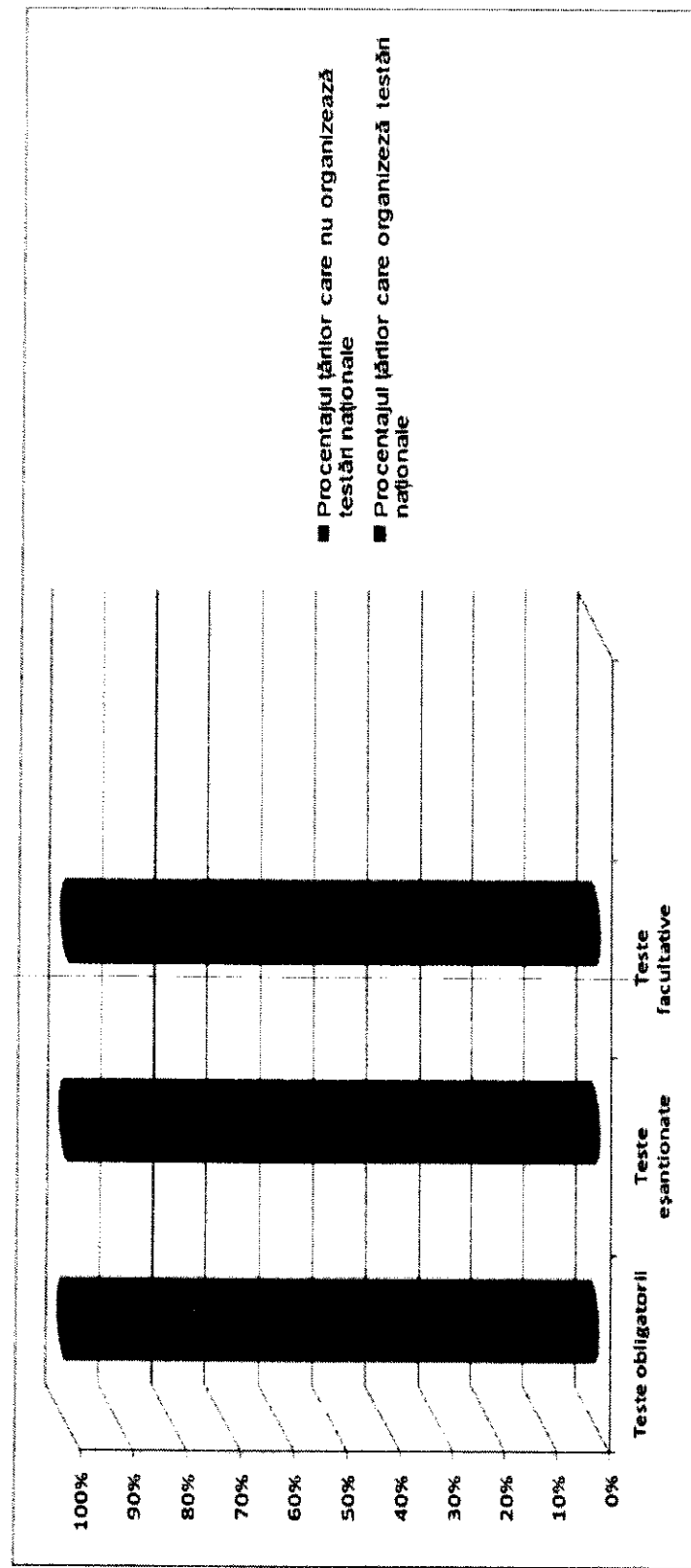
La finalul clasei pregătitoare, cadrul didactic responsabil va întocmi, în baza unei metodologii validată științific, un raport de evaluare a competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copilului.

La finalul clasei a II-a, fiecare școală, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, va evalua achizițiile fundamentale ale elevului: scris-citit și matematică. Rezultatele evaluărilor vor fi apoi folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor. La finalul clasei a IV-a, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va realiza pentru diagnoza sistemului de învățământ la nivel primar o evaluare, prin eșantionare, la nivel național a competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar, după modelul testărilor internaționale.

La finalul clasei a VI-a, toate școlile, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, vor organiza evaluarea elevilor prin două probe trans-curriculare: limbă și comunicare (limba română și o limbă străină), matematică și științe. Rezultatele evaluărilor vor fi folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor și pentru orientarea școlară către un anumit tip de liceu. Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților elevilor și sunt trecute în Portofoliul educațional al elevului.

ORGANIZAREA TESTELOR NAȚIONALE ÎN STATELE UNIUNII EUROPENE

Tipuri de teste naționale pentru elevii din învățământul primar și secundar inferior desfășurate în timpul anilor de studii obligatorii

Notă: România organizează o testare națională eșantionată la clasele a IV-a și teste naționale obligatorii – la clasele a VIII-a

La finalul clasei a IX-a, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se va realiza o evaluare națională trans-curriculară obligatorie a tuturor elevilor. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Evaluarea se va face prin următoarele probe:

- i) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor de comunicare în limba maternă și într-o limbă de circulație internațională – probă scrisă;
- ii) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor la matematică și științe – probă scrisă;
- iii) o probă de evaluare a competențelor de utilizare a calculatorului – probă practică.

Celelalte competențe cheie vor fi evaluate de către diriginte, consilierul școlar și colectivul de profesori ai clasei, în baza unei metodologii stabilite prin ordin al ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Rezultatele evaluării naționale se înscriu în Portofoliul educațional al elevului.

Programa școlară

Programa și metodele de învățare nu trebuie să se axeze doar pe informație și memorare. Aceasta trebuie să fie axată pe formarea de competențe necesare pentru a răspunde nevoilor specifice dezvoltării personale și nevoilor pieței forței de muncă și ale comunităților.

Acum, profesorii încarcă elevii cu multe teme „pentru că programa trebuie terminată”. Programa cenzurează gândirea, creativitatea și originalitatea elevului, dar și libertatea profesorului de a fi flexibil la clasă.

Programa școlară va fi îmbunătățită prin două căi: prin reducerea volumului de cunoștințe ce trebuie memorate și prin creșterea atractivității. Școala poate și trebuie să fie o plăcere și nu o corvoadă. Modernizarea programei este o condiție necesară, dar nu suficientă. Copiii, la finalul școlii, trebuie să fie dotați cu competențe și mai puțin cu informații. Piața muncii cere competență. Introducem curriculumul bazat pe opt competențe cheie de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziunea socială și pentru angajarea pe piața muncii.

Din analiza cadrului european al competențelor cheie pentru educația permanentă, considerăm că următoarele opt competențe cheie trebuie să devină ținte ale școlarizării:

- Competențe de comunicare în limba maternă și în limbile de circulație internațională;
- Competențe fundamentale de matematică, științe și tehnologie;
- Competențe digitale (de utilizare a tehnologiei informației pentru cunoaștere și rezolvare de probleme);
- Competențe axiologice (ca set de cunoștințe și valori necesare pentru participarea activă și responsabilă la viața socială);
- Competențe sociale și civice;
- Competențe antreprenoriale;
- Competențe de expresie culturală;
- Competențe de a învăța să înveți.

Reducerea numărului de ore la clasă, în funcție de vârstă, vine să completeze modernizarea programei. Introducem maximum 20 de ore pe săptămână pentru învățământul primar, maximum 25 de ore pentru învățământul gimnazial și maximum 30 de ore pentru învățământul liceal.

Capacitatea unui copil de a se concentra este limitată. Cu cât stă mai multe ore în bancă, cu atât va fi mai puțin atent la ce se predă. Este afectată, astfel, sănătatea fizică și disponibilitatea de relaționare a copilului.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nu va mai dicta, minut cu minut, ce se predă la clasă. Monopolul ministerului asupra conținutului orei de clasă va fi limitat prin două măsuri importante. În primul rând, o parte din programa școlară se va descentraliza, decizia ajungând la nivelul școlii. În al doilea rând, profesorul va putea folosi până la 25% din ora de curs după cum consideră el că e util, altfel spus, profesorul își va pune amprenta asupra a ceea ce predă la clasă. El îi va putea ajuta pe elevii în dificultate sau îi va stimula pe cei capabili de performanțe.

Programul "Școală după Școală"

Având în vedere că modificările de pe piața muncii au prelungit programul de lucru al părinților până la orele serii, se întâmplă adesea - copiii pot petrece între 3 și 6 ore fără a beneficia de supravegherea școlii sau a părinților.

Introducem prin urmare programul Școală după Școală, prin care copiii vor rămâne în mediul școlar și după terminarea orelor. Copilul își consolidează cunoștințele dobândite la clasă și meditațiile sunt transferate în școală. La acestea se adaugă practicarea activităților recreativ-educative sub supravegherea unui adult. Timp de opt ore, școala va asigura condiții de învățare, recreere, sport, supraveghere și protecția copiilor. Principalii parteneri în acest program vor fi părinții. Implicarea lor are un impact deosebit asupra performanțelor școlare ale copiilor.

Centrarea învățării pe elev și student

Studentii sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice. Drepturile, libertățile și obligațiile studenților vor fi cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de asociațiile studențești și adoptat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin ordin de ministru. Asociațiile studenților prezintă public un raport anual privind respectarea Codului.

Studentul-dotorand de la forma de învățământ zi beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate și de asistență medicală gratuită. Studentul-dotorand poate desfășura activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, în limita a 4-6 ore didactice pe săptămână, fără plata contribuțiilor datorate la asigurările sociale de stat, la asigurările pentru șomaj, la asigurările sociale de sănătate și pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Toți studenții vor fi înregistrați în Registrul Matricol Unic al Universităților din România, document oficial protejat legal. Registrele matricole ale universităților devin parte a RMUR, asigurându-se un control riguros al diplomelor.

Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, publice sau particulare, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, publicații, conform legii.

Studenții beneficiază de un sistem de împrumuturi bancare pentru efectuarea studiilor, garantate de stat, pe baza unei hotărâri de guvern. Împrumuturile pot acoperi taxele de studii și costul vieții pe perioada studiilor. Statul va acorda credite cu dobândă preferențială pentru studenții din mediul rural sau aparținând unor grupuri dezavantajate, stimulând accesul la învățământul superior și asigurând astfel egalitatea de șanse. Absolvenții care vor practica profesia minim 5 ani în mediul rural vor fi scutiți de plata a 75% din împrumut, această parte fiind preluată de stat. Statul garantează împrumuturile bancare dintr-un fond constituit în acest scop. În timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Studenții beneficiază de gratuitate pentru

accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice în limita bugetelor aprobate.

În structura de conducere a facultății există un procent de 75% cadre didactice și 25% studenți. Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și 25% reprezentanți ai studenților. Studenții sunt parteneri ai universităților și membri egali ai comunității academice. Fiind situat în centrul procesului universitar, studentul are în mod natural o serie de drepturi, obligații și libertăți. Acestea vor fi codificate, iar Codul rezultat va îmbunătăți statutul studentului, încurajându-l să fie parte a procesului decizional.

Studentul trebuie să fie implicat în viața universităților, trebuie să ia parte la viața comunității din care face parte. Studenții au dreptul să înființeze asociații, ateliere, formații artistice și sportive, publicații, în conformitate cu prevederile legale. Încurajăm studenții să-și petreacă timpul liber în mod constructiv, astfel că aceștia vor beneficia de tarif redus cu 50% pe mijloacele de transport și de gratuitatea pentru accesul la muzee, spectacole de teatru, operă, film și alte manifestări.

Voluntariatul

Cultura voluntariatului în România poate fi promovată cu succes în mediile școlare și academice. Beneficiile sociale ale dezvoltării unei asemenea culturi sunt evidente.

Stimularea studenților pentru a participa la acțiuni de voluntariat se va face prin echivalarea voluntariatului cu un număr de credite academice, în conformitate cu Carta universitară. Voluntariatul devine astfel o acțiune recompensată în mod instituțional, iar studenții vor fi încurajați să se implice în acțiuni sociale. Învățarea non-formală vine să completeze informațiile teoretice dobândite la cursuri.

Ierarhizarea programelor de studii universitare

În prezent toate universitățile, publice sau private, consideră că sunt instituții de învățământ superior și cercetare. Redactarea misiunii în Carta fiecărei universități a devenit o simplă acțiune de copy-paste, fără a ține seama de nevoile forței de muncă și agenda comunității locale.

La admitere, studentul trebuie să știe dacă programul pe care îl urmează este unul de top sau unul mediu. Cutumele în privința universităților nu mai sunt un criteriu într-o Românie europeană. Angajatorii se orientează după criterii obiective, nu după istoricul unei facultăți.

Introducem o metodologie de ierarhizare a programelor de studii. Rezultatul acestei metodologii va duce la clasificarea universităților în trei categorii în funcție de programele de studii oferite: programe preponderent doctorale, programe preponderent de master și programe preponderent de licență. Scopurile acestei delimitări sunt alocarea mai eficientă a resurselor și creșterea excelenței în învățământul superior. Fiecare universitate își va asuma o misiune, iar finanțarea va fi coerentă cu misiunea asumată de aceste universități.

Universitățile trebuie orientate spre societate

Unul din obiectivele noii propuneri de lege este să întărească la nivel managerial orientarea spre performanță și competitivitatea instituțiilor de învățământ superior din România. Cunoscând deficiențele, dar și avantajele managementului colegial practicat în prezent, legea propune un sistem care adaugă democrației academice actuale dimensiunea antreprenorială, numind în funcțiile cheie de rector și decan persoane a căror competențe profesionale au fost probate pe baza unui concurs public.

În același context, democrația academică este lărgită la nivelul structurilor reprezentative, senat și consiliul facultății, care sunt alese prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor, respectiv al studenților, reducând astfel riscul acțiunilor de manipulare și creării grupurilor de influență. Este păstrată prezența în procent de minim 25% a studenților în cele două structuri reprezentative, confirmând astfel statutul acestora de parteneri ai demersului academic.

Funcțiile de conducere propuse de noua lege sunt: rectorul, prorectorii, și directorul general administrativ la nivelul universității, decanul și prodecanii, la nivelul facultății, precum și șeful de departament, la nivelul departamentelor. Acolo unde este cazul, unul dintre prorectori este și directorul institutului de studii doctorale. Rectorul, prorectorii, directorul general administrativ și decanii alcătuiesc consiliul de administrație.

Metodologia, precum și comisia de concurs, pentru ocuparea postului de rector, sunt stabilite de către senatul universității. Lărgind baza de selecție, la concurs pot participa personalități științifice sau academice din țară și străinătate, care au obținut avizul senatului în urma audierii. Nu pot fi ocupate funcții de conducere după împlinirea vârstei de pensionare și pe perioada îndeplinirii mandatului de demnitar.

Conducerile universităților sunt primele responsabile de deteriorarea masivă a resurselor umane în universități, în condițiile în care, după 1989, universitățile au avut posibilitatea să-și selecteze resurse umane de cea mai bună calitate.

Sistemul colegial de conducere a universităților, care se practică în prezent, nu este folosit de cele mai bune universități din lume. Universitățile românești au nevoie de o reorganizare a structurilor interne, reorganizare care le va îndrepta către un mod de conducere corporatist. Conducerea trebuie să fie rezultatul unui proces de recrutare sau selecție, nu doar al unui proces colegial. Universităților li se întărește capacitatea de administrare a programelor de studii, a structurii și funcționării lor interne.

Autonomia trebuie să crească dacă vrem diferențierea și ierarhizarea universităților. Senatul universitar, nu guvernul, știe dacă trebuie înființată o facultate în interiorul universității; Senatul trebuie să decidă cum să-și organizeze catedrele. Trebuie să conectăm piața muncii, beneficiarii sistemului de educație cu viața universităților. O măsură fundamentală în acest sens este modul de stabilire a conducerii universităților. Aceasta se va face în mai multe etape, astfel:

- Consiliul facultății va fi ales prin votul exercitat de către toți membrii comunității.
- Reprezentanții facultăților în Senat sunt stabiliți prin vot de către toți membrii comunității.
- Senatul va desemna o comisie de concurs pentru alegerea rectorilor care va valida candidații pentru această funcție. Comisia de concurs va fi formată în proporție de 50% din membrii universității și 50% din membrii externi.
- Rectorul ales de această comisie este confirmat de ministrul educației și își numește prorectorii.
- Senatul, având un președinte diferit de rector, își păstrează independența față de acesta și posibilitatea să-i monitorizeze activitatea.
- Decanii și directorul general administrativ sunt selectați prin concurs public organizat de noul rector și validat de senat. După numirea lor de către rector, decanii își desemnează prodecanii.
- Șeful de departament este ales prin vot direct și secret al tuturor cadrelor didactice titulare și cercetătorilor din departament.

Tipuri de universități

În baza noii propuneri legislative, instituțiile de învățământ superior din România vor fi clasificate în trei categorii pe baza evaluării programelor de studii și a capacității lor instituționale, astfel:

a) universități preponderent de educație;

b) universități de educație și cercetare științifică și creație artistică;

c) universități de cercetare avansată și educație.

Traseul asumat prin cartă universitară va trebui susținut de fiecare universitate în cadrul procesului de evaluare a calității programelor de studii și a evaluării instituționale, acesta furnizând modalitatea în baza căreia instituțiile pot accede la recunoașterea încadrării într-una din cele trei categorii.

Până în prezent, nu s-a făcut o ierarhizare a instituțiilor de învățământ superior în funcție de calitatea serviciilor educaționale, actuala legislație prevăzând doar evaluarea programelor de studii pentru conformitate cu standardele minimale, nu și ierarhizarea acestora. În aceste condiții, sistemul reglementar nu a furnizat instrumentul obiectiv care să permită o finanțare diferențiată după performanță a programelor de studiu.

Atașat acestui mecanism simplu de ierarhizare a universităților se va adăuga un sistem stimulator de finanțare a excelenței și care va constitui forța principală a performanței instituționale și a calității serviciilor de educație și de cercetare oferite societății.

Fondurile de finanțare sunt structurate astfel:

a) un procent minim de 30% din finanțarea de bază se acordă universităților publice pe baza criteriilor și standardelor de calitate stabilite de Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

b) fondul de dezvoltare instituțională se adresează celor mai bune instituții de învățământ superior din fiecare categorie;

c) fondurile de finanțare suplimentară și granturile alocate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Excelența instituțională va fi completată și printr-un sistem coerent de susținere a excelenței individuale, fapt ce va asigura un gradient de competitivitate atașat activității fiecărui membru al comunității academice (cadre didactice, studenți, cercetători), efectul cumulativ al acestui sistem fiind reunit în frontiera performanței universității.

Doctoratul

Învățământul superior trebuie recredibilizat. Doctoratul trebuie să fie relevant. În prezent, în România sunt prea multe teze care au o valoare științifică redusă. Studiile de doctorat se vor organiza doar în universități acreditate în acest sens.

Școlile doctorale vor fi evaluate periodic pentru asigurarea calității. Doctoratul în România este într-un vid legislativ care poate conduce la abuzuri. Legea Educației va clarifica modul de organizare și funcționare al doctoratelor, lăsând posibilitatea doctorandului să-și aleagă traseul educațional în funcție de obiectivele propuse.

Vor fi organizate două tipuri de studii universitare de doctorat:

- Doctoratul științific va avea ca finalitate producerea de cunoaștere științifică relevantă internațional. Va fi organizat numai la forma de învățământ de zi; acesta va fi o condiție esențială pentru cariera didactică în învățământul superior și pentru cercetare.
- Doctoratul profesional va avea ca finalitate producerea de cunoaștere bazată pe aplicarea metodelor științifice și a reflecției sistematice asupra unor performanțe profesionale.

Cariera didactică

Statutul social al cadrului didactic constituie o temă care stârnește numeroase discuții și dezbateri. Încet, încet, colectivul profesoral pierde din calitate sau îmbătrânește. Tinerii nu mai au nicio motivație să intre în sistem. Trebuie să reducem meseria de dascăl la statul nobil pe care l-a avut în trecut. Avem nevoie de profesori care prin inovație susțin creativitatea. Cadrele didactice trebuie să fie orientate spre calitate și spre pregătirea elevilor pentru a fi performanți în societate. Trebuie să dea, să ceară și mai ales să primească cu respect feedback-ul lor.

Pentru a fi profesor trebuie să ai o formare inițială teoretică, să deții un master didactic cu durata de doi ani. Partea practică trebuie valorizată în societatea românească. În acest scop, a fost introdus stagiul practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ sub coordonarea unui profesor mentor.

Pentru că Legea Educației Naționale își dorește să promoveze calitatea și respectul pentru meseria de dascăl, studenții vor fi încurajați încă de pe băncile facultății să se îndrepte spre o carieră didactică, finanțându-le masterul didactic. Bursa va avea valoarea salariului unui profesor debutant.

Mai mult, dorim nu doar profesori motivați, ci mai ales profesori de calitate, astfel că se va constitui o rețea națională formată din cei mai buni profesori care la rândul lor se vor ocupa de formarea studenților-profesori. Construim școli de elită și profesori de elită, pentru a învăța meserie de la cei mai buni.

Formarea inițială profesională a cadrelor didactice va cuprinde:

- studii de licență într-o specializare;
- masterat didactic cu o durată de 2 ani;
- stagiul practic cu durata de un an școlar realizat într-o unitate de învățământ sub coordonarea unui profesor mentor (norma didactică a profesorului mentor este de 14 ore săptămânal).

Cointeressarea absolvenților care au finalizat studiile de licență pentru a urma o carieră didactică se realizează prin acordarea, pe perioada masteratului didactic, a unor de burse de studii finanțate de la bugetul de stat, egale în cuantum cu salariul net al unui profesor debutant. Programele de studii ale masteratului didactic se aprobă de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Absolvenților masteratului didactic li se eliberează diplomă de master și certificat de profesor în domeniul programului de licență.

Ocuparea unei funcții didactice pentru efectuarea stagiului practic de un an școlar se realizează prin concurs pe posturi/catedre vacante sau pe bază de contract individual de muncă cu durată determinată de un an școlar.

La finalizarea stagiului practic, profesorul debutant trebuie să se prezinte la examenul național de definitivare în învățământ. Cadrele didactice care promovează examenul de definitivare dobândesc titlul profesori cu drept de practică în învățământul preuniversitar.

Persoanele care nu promovează examenul de definitivare în învățământ, pot participa la cel mult două alte sesiuni ale acestui examen, în condițiile reluării de fiecare dată, anterior susținerii examenului, a stagiului de practică cu durata de un an școlar, într-un interval de timp care nu depășește 5 ani de la începerea primului stagiului de practică. Cei care nu promovează examenul de definitivare în învățământ vor fi angajați în sistemul național de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată cu statut de profesor debutant.

Dezvoltarea profesională și evoluția în cariera didactică se realizează prin gradele didactice II și I. Personalul didactic care a obținut gradul didactic I, cu performanțe deosebite în activitatea didactică și managerială, poate dobândi titlul de profesor – emerit în sistemul de învățământ preuniversitar, acordat în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Profesorul – emerit beneficiază

de: angajare automată pe perioadă nedeterminată la unitatea de învățământ; calitatea de mentor pentru formarea continuă a cadrelor didactice; prioritate la ocuparea posturilor didactice în condiții de medii egale sau transfer; acordarea unui premiu anual în bani din fondurile programelor naționale inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului înființează corpul național de experți în management educațional, constituit în urma selecției, prin concurs, a cadrelor didactice care fac dovada absolvirii unui program acreditat de formare în domeniul managementului educațional, cu minim 60 de credite transferabile. Procedura și criteriile de selecție se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului.

Pot ocupa funcții de conducere, îndrumare și control în unitățile de învățământ și inspectoratele școlare numai cadrele didactice membre ale corpului național de experți în management educațional. Recrutarea cadrelor didactice se va face având la bază rezolvarea nevoile reale ale comunității. Profesorii vor fi angajați de către consiliul de administrație al școlii, în funcție de nevoile resimțite în respectiva școală.

Inspectoratele școlare trebuie să se ocupe de armonizarea activităților între local și național, de respectarea normelor și metodologiilor stabilite, și nu de angajarea profesorilor. Decizia trebuie adusă cât mai aproape de comunitate, școlile știu cel mai bine care sunt profesorii de care au nevoie pentru a avea un învățământ de calitate.

Noutatea deosebită a acestui proiect de lege este acela că propune ca tot personalul didactic din învățământ să poarte aceeași titulatură și să aibă studii superioare. În învățământul preuniversitar la toate nivelurile de învățământ este prevăzută numai funcția didactică de profesor.

Proiectul propune ca în termen de cel mult 10 ani de la promulgarea legii să își finalizeze studii universitare în profilul postului. Absolvenților liceelor pedagogice, ai școlilor postliceale pedagogice sau ai colegiilor universitare de institutori încadrați în învățământul preșcolar și primar, care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au absolvit și studii universitare li se consideră îndeplinită condiția pentru ocuparea funcțiilor didactice de profesor pentru învățământul preșcolar, respectiv profesor pentru învățământul primar.

Deciziile privind vacantarea posturilor didactice, organizarea concursurilor pe post și angajarea personalului didactic se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație al acesteia.

În învățământul preuniversitar public, privat și confesional ocuparea posturilor didactice vacante și a celor rezervate se realizează prin concurs organizat de unitățile de învățământ cu personalitate juridică, individual, în consorții școlare sau în asocieri temporare la nivel local sau județean. Comisiile de concurs se aprobă de consiliul de administrație al unității/unităților de învățământ. Concursul constă în:

1. probă practică sau inspecție specială la clasă și probă scrisă din didactica specialității la angajarea personalului didactic cu contract individual de muncă;
 2. prezentarea unui curriculum vitae și interviu la angajarea în plată cu ora a personalului didactic asociat și a personalului didactic pensionat.
- În baza rezultatelor concursului, pentru candidații care au dobândit definitivarea în învățământ (profesori cu drept de practică), angajarea se poate realiza pe perioadă nedeterminată (ca personal didactic titular) sau pe perioadă determinată. Pentru candidații care nu au dobândit definitivarea în învățământ (profesori debutanți) angajarea se realizează pe o perioadă de cel mult un an școlar. În situația în care, acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ, consiliul de administrație poate hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată.

Comunitatea și viața școlii

Realitățile dintr-un sat sau dintr-un oraș le cunosc doar membrii comunității. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate să recunoască valoarea și pregătirea unui director de școală, dar nu știe cât de potrivit este acesta pentru comunitatea în care activează.

Descentralizarea oferă școlii oportunitatea de a-și câștiga rolul central și poziția de prestigiu în cadrul comunității. Descentralizarea este concepută în interesul elevilor.

Cel mai important element al conducerii unei școli va fi Consiliul de Administrație. Consiliul de administrație va avea un rol central în aprobarea curriculumului, pus la dispoziția școlii, propus de consiliul profesoral. Consiliul de administrație al școlii organizează concursul pentru ocuparea postului de director. Directorul va semna un contract de management cu primarul, contract care va fi validat de Consiliul Local.

Școala este o instituție de educare și formare, nu o instituție politică. De aceea, directorii trebuie să fie oameni comunității, nu ai partidului. Parteneriatul trebuie să se bazeze pe dorința de a-i ajuta pe elevi să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Se creează astfel, în jurul elevilor, o comunitate de suport care începe să funcționeze.

Finanțarea

În prezent finanțarea școlilor se face într-un mod netransparent, criteriul unic fiind cel al acoperirii costurilor și nu cel al atingerii unor ținte educaționale clare.

Astfel, o școală cu elevi cu rezultate slabe continuă să fie finanțată la fel ca o școală cu elevi cu rezultate bune. Acest sistem descurajează performanța și competiția, iar școala are statut de asistat social.

Introducem principiul „finanțarea per elev” prin care, alocarea banilor publici va deveni transparentă și se va face în concordanță cu ținte educaționale strategice. Orice cetățean al României va ști cât cheltuiește statul pentru educarea fiecărui copil.

Legea fundamentală prevede că toții copiii României sunt egali. Statul stabilește anual costul standard per elev. De această sumă beneficiază toți elevii din învățământul obligatoriu de stat sau particular.

Consortii școlare și universitare

Ca bun gratuit, educația copiilor are nevoie de o mobilitate sporită. Unitățile școlare și administrațiile locale vor putea decide înființarea de consorții școlare, prin care să împartă și să facă schimb de resurse educaționale (de la bază materială la corp profesoral).

Consortiile școlare (parteneriate contractuale între unitățile de învățământ) asigură: libera circulație a personalului între unitățile membre ale consorțiului; utilizarea în comun a resurselor unităților de învățământ din consorțiu; lărgirea oportunităților de învățare oferite elevilor și recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării acestora.

În unitățile de învățământ sau în consorțiile școlare personalul didactic poate fi angajat cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată (personal didactic titular) sau pe perioadă determinată de un an școlar, cu posibilitatea prelungirii contractului, respectiv angajat prin sistem plata cu ora.

Se ajunge astfel la optimizarea resurselor: școlile vor putea împrumuta în condiții de reciprocitate din bunele practici și din resursele partenerilor. Beneficiarii acestor consorții școlare nu sunt însă numai copiii și profesorii, ci și școala în sine. Profesorii dobândesc mobilitate. Această

măsură permite libera circulație a profesorilor atât pe verticală (gimnazii-licee), cât și pe orizontală (liceu-liceu). Astfel, un profesor care predă matematica la gimnaziu va putea să își completeze norma didactică cu ore de fizică la liceul din cadrul consorțiului.

Școala devine mai puternică. Consorțiile vor avea șanse mai mari de reușită în accesarea programelor finanțate prin fonduri europene.

Universitățile românești trebuie să devină mai puternice pentru a oferi programe de calitate, pentru a putea atrage finanțări mai importante și pentru a conferi prestigiu sporit propriilor absolvenți. Legea Educației Naționale va permite organizarea de consorții universitare. Concentrarea resurselor va avea efecte pozitive și va ajuta consolidarea unor branduri universitare. Dispersia resurselor nu trebuie confundată cu descentralizarea.

Propunem să legiferăm, în termen de 2 ani, ca universitățile publice cu misiuni asemănătoare, aflate pe o rază de 200 de km, să poată să fuzioneze în jurul universităților cu misiune preponderent doctorale. Vom avea astfel o universitate cu personalitate juridică care va avea campusuri universitare în diferite locații.

Părinții – partenerii școlii

Prima clasă din învățământul obligatoriu este clasa pregătitoare. În clasa pregătitoare sunt înscriși copii care împlinesc vârsta de 6 ani până la data începerii anului școlar, însă la solicitarea scrisă a părinților pot fi înscriși în clasa pregătitoare și copii care împlinesc vârsta de 6 ani, până la sfârșitul anului calendaristic, dacă dezvoltarea lor psihosomatică este corespunzătoare.

Programul „Școala după școală”, prin care se oferă activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea cunoștințelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială, este posibil datorită parteneriatului dintre MECS și asociațiile părinților.

Comitetul reprezentativ al părinților colaborează cu unitatea de învățământ în vederea stabilirii disciplinelor de pregătire opționale și facultative. Părinții sunt informați în permanență despre situația copiilor săi, prin comunicarea Portofoliului educațional al elevului.

Un element de noutate adus de prezentul proiect de lege îl constituie faptul că unitățile de învățământ încheie împreună cu părinții, în momentul înmatriculării ante-preșcolarilor, respectiv preșcolarilor sau elevilor, un contract educațional, în care sunt înscrise obligațiile reciproce ale părinților. Responsabilitatea educației copiilor nu mai revine, în mare parte, doar cadrelor didactice, ci și părintelui sau tutorelui legal care este obligat să ia măsuri pentru asigurarea frecvenței școlare a elevului, pe perioada învățământului obligatoriu.

Consiliul de administrație al fiecărei unități de învățământ este format din 1/3 membri cadre didactice alese de către personalul didactic al școlii și 1/3 reprezentanți ai părinților și 1/3 reprezentanți ai consiliului local, desemnați de către aceștia și care nu pot fi cadre didactice în unitatea școlară respectivă. La ședințele consiliului profesoral participă, fără drept de vot, și reprezentanți ai comitetului de părinți.

Anual, este prezentat un raport asupra calității educației din orice unitate de învățământ în fața Comitetului de părinți și este adus la cunoștința autorităților locale și a inspectoratului școlar județean/al municipiului București.

În lansarea competițiilor între școli și a competițiilor pentru desemnarea Profesorului anului, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului se va consulta cu asociațiile reprezentative ale părinților, asociațiile profesionale ale cadrelor didactice, Consiliul Național al Elevilor și sindicatele reprezentative.

3. Alte informații – nu este cazul

Secțiunea a 3-a - Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic

Efectele vor fi vizibile pe termen lung.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prin implementarea proiectului de act normativ, mediul de afaceri va fi implicat direct și într-o mai bună măsură în procesul decizional de la nivelul unităților/instituțiilor de învățământ superior ceea ce va conduce la o dezvoltare a sectorului economic, mai ales la nivel local și regional.

3. Impactul social

a) grupuri-țintă demografice și sociale afectate:

- ante-prescolarii, preșcolarii, elevii și studenții
- ante-prescolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe cei cu cerințe educaționale speciale.
- copiii și tinerii proveniți din familii defavorizate, precum și cei instituționalizați
- elevii și studenții cu performanțe școlare și universitare
- personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic din sistemul național de educație

Comunitatea locală și societatea, în general, sunt beneficiarii terțiari ai învățământului preuniversitar.

b) efecte directe sau indirecte, pe termen lung ori scurt:

Legea se adresează în primul rând elevilor și studenților, nu doar dascălilor, iar încheierea contractelor dintre unitățile școlare și părinți, este în avantajul elevului și produce rezultate pozitive pe termen mediu și lung. Legea Educației Naționale oferă conectarea școlii cu nevoile individului, având în vedere comunitatea din care face parte și nevoile societății românești.

c) impact asupra nivelului veniturilor, modificări în mediul social și de muncă:

Trecerea clasei a IX-a la gimnaziu are multiple avantaje, atât pentru copii, cât și pentru părinți, asigurând încheierea învățământului obligatoriu de către mai mulți copii, deoarece, în prezent, se înregistrează o rată sporită de abandon școlar după clasa a VIII-a. Acest fenomen va fi cu atât mai vizibil pentru copiii proveniți din familii defavorizate economic și social, ale căror familii nu au posibilitatea de a plăti costurile pentru internat sau cantină în vederea școlarizării în altă localitate. Școala va fi ținută aproape de elev încă un an de zile. Se ating astfel două obiective majore: dezvoltarea copilului până la 16 ani în mediul familial și reducerea abandonului școlar. Părăsirea școlii înainte de împlinirea vârstei de 16 ani își are rădăcinile în schimbarea bruscă a mediului social de către copil. Procesul de adaptare, de la sat la oraș, se realizează greu, la o vârstă prea fragedă, iar acest lucru se reflectă negativ în rezultatele școlare.

Dezvoltarea societății implică creșterea exigențelor pe piața muncii de la o zi la alta. Astăzi, orice persoană care dorește să lucreze trebuie să răspundă unor cerințe care presupun cunoștințe minime de utilizare a calculatorului, cel puțin o limbă străină și, poate cel mai important lucru: să știe

să relaționeze cu cei din jurul lui. Școala trebuie să ofere copiilor posibilitatea de a se implica în luarea deciziilor care îi privesc și să încurajeze gândirea democratică, critică și constructivă.

Modificările de pe piața muncii au prelungit programul de lucru al părinților până la orele serii. În fiecare zi lucrătoare a săptămânii, copiii pot petrece între 3 și 6 ore fără a beneficia de supravegherea școlii sau a părinților. Lipsa constantă a autorității școlare sau parentale pentru un număr de ore pe zi lasă loc apariției unor influențe nedorite și greu de controlat. Copiii ajung la chereumul străzii sau petrec ore în șir în fața televizorului sau a calculatorului. Prin programul "Școală după Școală", copiii vor rămâne în mediul școlar opt ore, completând pregătirea teoretică cu practicarea activităților recreativ-educative sub supravegherea unui adult.

Se creează *parteneriatul: școală – familie – comunitate*, școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună, în beneficiul elevilor. În funcție de necesitățile comunității, oamenii de afaceri își pot exprima opinia asupra materiilor de studiu. Părinții, cu care se va încheia un contract educațional, în care sunt înscrise obligațiile reciproce ale părților, pot propune programe care vizează securitatea copiilor sau programe extracurriculare adaptate nevoilor copiilor lor.

La nivelul învățământului superior, măsurile introduse care vor avea impact social sunt cele legate de orientarea universităților spre societate, prin înlocuirea modului de stabilire a conducerii universităților, (a sistemului colegial cu cel managerial); de stimularea studenților pentru a participa la acțiuni de voluntariat, de îmbunătățire a calității sistemului de educație universitară și de eficientizarea inserției pe piața muncii.

4. Impactul asupra mediului – nu este cazul

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a - Impactul financiar asupra bugetului consolidat, pentru primul an de aplicare și pentru anii următori

Pentru finanțarea din fonduri publice a învățământului public și finanțarea de bază a educației timpurii și a învățământului obligatoriu organizat prin învățământul particular acreditat se asigură anual minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv, iar pentru activitatea de cercetare științifică, se asigură minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv.

1. **Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus**
2. **Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus**
3. **Impactul financiar plus/minus**
4. **Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare**
5. **Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare**
6. **Calcul detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare**
7. **Alte informații**

Secțiunea a 5-a - Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

- 1. Proiecte de acte normative suplimentare** – pentru aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ este necesar a se adopta un set de acte normative: legi, hotărâri ale guvernului, regulamente, metodologii, norme de aplicare.
 - a) acte normative care se modifică ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ -
 - b) acte normative care se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; - Legea nr. 84/1995 cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 128/1997 cu modificările și completările ulterioare.
 - c) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

- În termen de 6-12 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora metodologiile, regulamentele și celelalte acte normative care decurg din aplicarea acestei legi și va stabili măsurile tranzitorii de aplicare a legii.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul proiect de act normativ este compatibil cu normele europene, respectiv:

- Directiva 89/48/CEE privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durată minimă de trei ani,
- Directiva 92/51/CEE privind cel de-al doilea sistem general de recunoaștere a formării profesionale, de completare a Directivei 89/48/CEE;
- Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, versiune consolidată.

Cele trei directive menționate mai sus fac referire la recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

- Protocolul de extindere la România și Bulgaria a Acordului privind libera circulație a persoanelor dintre Uniunea Europeană și Confederația Elvețiană, care a intrat în vigoare la 1 iunie 2009.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Hotărârea Curții de Justiție a Comunităților Europene 293/83 (hotărârea Gravier), implementată prin Legea nr. 316/2006 pentru completarea art. 5 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, și a art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1993 privind modificarea cuantumului taxelor de școlarizare, în valută, a cetățenilor din alte țări care studiază pe cont propriu în România

- 4. Evaluarea conformității:** proiectul este elaborat conform legislației europene.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente – proiectul de act normativ nu se referă la alte documente internaționale din care să rezulte angajamente.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

- 25.03.2010 : Dezbateri de lucru cu reprezentanții a 18 asociații profesionale : Uniunea Profesorilor de Informatică din România, Asociația Română a Profesorilor de Franceză, AGIRO, Asociația Națională a Colegiilor și Liceelor Pedagogice din România, Asociația Profesorilor de Limba Germană din România, Colegiul Național „Elena Cuza” București, Asociația Mentorilor din România, ANPRO, Societatea Profesorilor de Educație Fizică și Sport, Alianța Colegiilor Centenare, Societatea de Științe Istorice din România, Asociația Profesorilor de Istorie din România, Societatea de Științe Istorice din România, Asociația Profesorilor de Limbă Engleză;
- 25.03.2010 : Dezbateri la Universitatea București – au participat peste 40 de rectori din universitățile de stat și private acreditate;
- 26.03.2010 : Întâlnire cu sindicatele reprezentative din învățământ (Federația Sindicatelor Libere din Învățământ, Federația Educației Naționale, Federația Sindicatelor din Învățământ „Spiru Haret”, Federația Națională Sindicală „Alma Mater”), organizațiile studențești (Uniunea Națională a Studenților din România, Uniunea Studenților din România, Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România), Federația Națională a Asociațiilor de Părinți din Învățământul Preuniversitar și Consiliul Național al Elevilor;
- 26.03.2010 : Întâlnire cu reprezentanții patronatelor și a asociațiilor comunităților locale;
- 27.03.2010 dezbateri cu ONG-urile care au ca obiect de activitate educația: Federația Organizațiilor Nегuvernamentale pentru Dezvoltare din România (FOND), Asociația RENINCO România, Fundația Dinu Patriciu, Salvați Copiii România, Asociația EDU CER, Asociația pentru Promovarea Educației Permanente, Asociația Centrul de Studii și Programe pentru Dezvoltarea Serviciilor Sociale Comunitare Ascendent (Asociația ASCENDENT), Asociația Mergem Împreună, Federația ONG -urilor pentru copil (FONPC) - Fundația Phillip, Centrul pentru Dezvoltare și Inovare în Educație –TEHNE, Federația Internațională a comunităților educative – FICE, Fundația CODECS pentru Leadership, Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România, Fundația pentru Pluralism, UNESCO, Ovidiu Rom, Uniunea Editorilor din România, ANPCDEFP, Fundația Tineri pentru tineri, Fundația WORLDVISION România;

- 29.03.2010: sub patronajul președintelui Camerei Deputaților, doamna Roberta Anastase, a avut loc la Palatul Parlamentului (Sala Mihai Viteazu) o dezbatere publică ce a reunit toți factorii de decizie privind învățământul românesc: Președintele României, primul ministru, președinții celor două camere ale Parlamentului, președinții grupurilor parlamentare, semnatarii Pactului Național pentru Educație, dar și societatea civilă;
 - 30.03.2010 : Dezbatere publică la care au participat reprezentanți ai inspectoratelor școlare județene, directori, cadre didactice, contabili și juriști, atât din învățământul preuniversitar, cât și din cel superior reprezentând : Școala cu cls. I-VIII Nr. 46, Sector 6, București; Grup Școlar „Doamna Stanca”, București; Grădinița Nr. 211, Sector 3, București; Colegiul Național „Matei Basarab”, Sector 3, București; ISJ Ialomița; Școala „Liviu Rebreanu” Mioveni, Argeș; ISJ Argeș; Liceul Teoretic „Ion Barbu”, Pitești; Centrul Rromilor „Amare Rromentza”; Asociația Divano Romano; Romani Criss; Universitatea Titu Maiorescu; Universitatea București; Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”; Școala Generală Nr. 71 „Iovan Ducici”; UMF „Carol Davila”; Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”, București; Liceul bilingv „Miguel Cervantes”, București; Școala Nr. 64, București; Școala Nr. 307, București; Grup Școlar „Toma Socolescu”, Ploiești; Colegiul Național „Nichita Stănescu”, Ploiești; ISJ Prahova; Liceul Vasile Alecsandri, Iași; Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, București; ISJ Harghita; ; ISJ Iași; Școala „Alexandru cel Bun”, Iași; Colegiul Național „Horea Cloșca și Crișan”, Alba Iulia.
 - 07.04.2010: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a organizat o rundă de consultări pe marginea proiectului Legii Educației Naționale, la care au participat reprezentanții sindicatelor din învățământ FSLI, FEN, FS „Alma Mater” și FSI „Spiru Haret.
 - 08.04.2010: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportul a organizat la Biblioteca Centrală Universitară, o nouă dezbatere publică asupra proiectului Legii Educației Naționale. Au fost prezenți reprezentanți ai părinților, studenților, elevilor, comunităților locale, sindicatelor, organizațiilor nonguvernamentale, universităților de stat și private acreditate din România și ai mediului de afaceri.
- 2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată.** Organizațiile care au fost consultate sunt reprezentative în implicarea în procesul educațional și de descentralizare.
- 3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.**
- 26.03.20010 - au fost consultate structurile asociative ale autorităților publice locale.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către: Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi.

Prezentul act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. / .04.2010.

Secțiunea a 7-a - Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de hotărâre

Proiectul de act normativ a fost supus procedurilor de transparență decizională, fiind postat pe pagina de Internet a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului – www.edu.ro.

A fost creat site-ul – www.unpasinainte.edu.ro, pentru accesarea informațiilor privind Proiectul Legii Educației Naționale și transmiterea propunerilor pentru îmbunătățirea prezentului proiect de act normativ.

Ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Daniel Petru Funeriu a dialogat on line, pe videochat, cu elevii, studenții, cadrele didactice, părinții interesați în dezbaterile proiectului.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul, proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului înconjurător.

Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale –

- Se vor înființa de către autoritățile locale - Centrele Comunitare de Învățare Permanentă
- Se vor înființa de către MECS /Guvern - Centrul Național de Instruire Diferențiată
 - Unitatea de Finanțare a Învățământului Preuniversitar
 - Muzeul Național al Științei
 - Institutul de Studii Avansate din România

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îi supunem Parlamentului spre adoptare, în procedură de urgență, conform art. 76, alin. 3) din Constituția României.

PRIM - MINISTRU

EMIL BOC